

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

1966 JUN 2 1966

VIENYBĖ

1886 - 80th ANNIVERSARY YEAR - 1966

80 M. 15 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

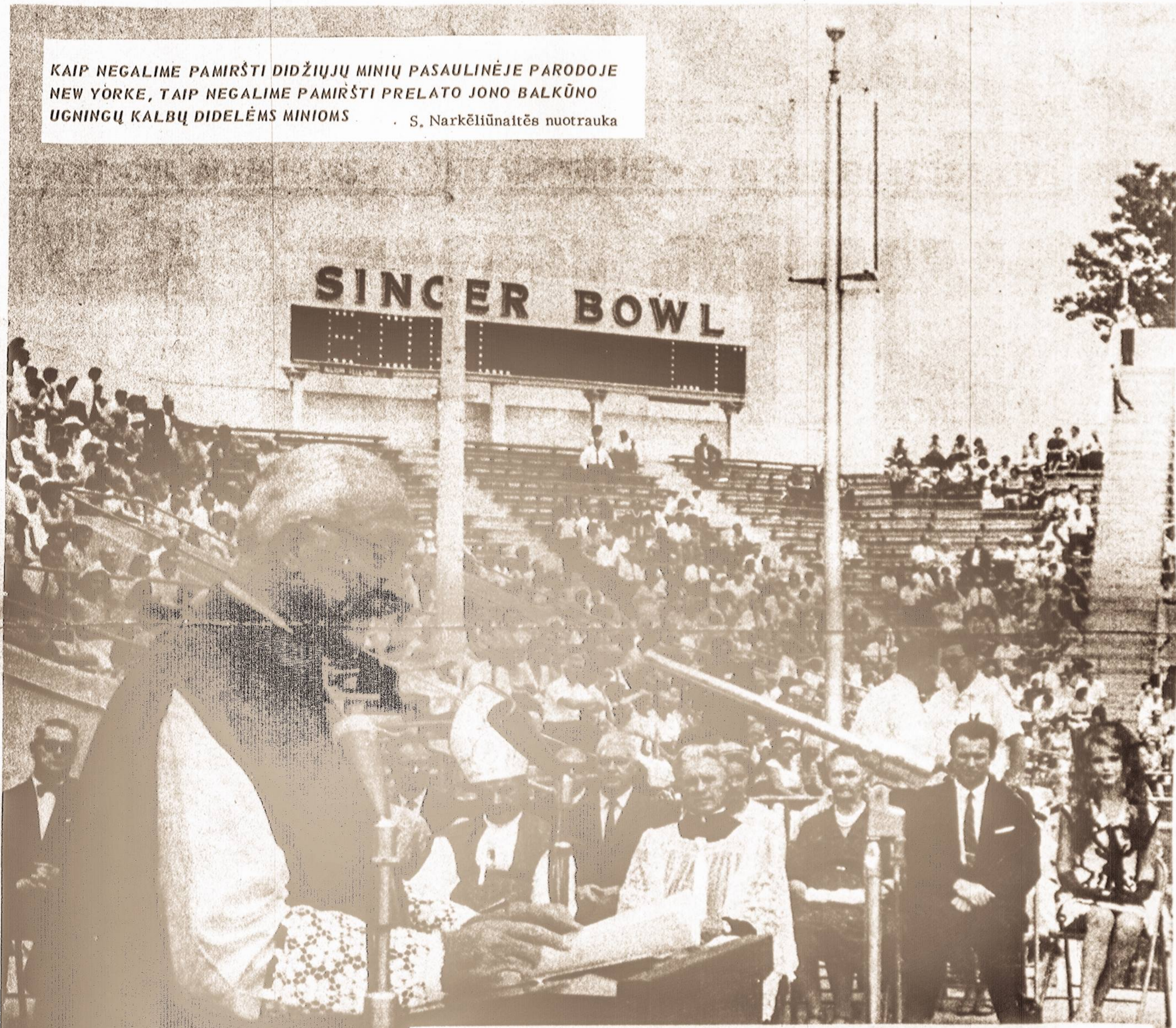
1966 M. GEGUŽES (MAY) 12 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257

KAINA 20 C.

KAIP NEGALIME PAMIRŠTI DIDŽIŲJŲ MINIŲ PASAULINĖJE PARODOJE
NEW YORKE, TAIP NEGALIME PAMIRŠTI PRELATO JONO BALKŪNO
UGNINGŲ KALBŲ DIDELĖMS MINIOMS

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Prelato Jono Balkūno sukaktis

JONAS VALAITIS

Bendrajame Amerikos lietuvių veiklos bare nusipelnęs didelė tolerancija, energija ir sugebėjimais kaip vadas, kalbėtojas ir plunksnos valdytojas, Amerikos ir tarptautinėms organizacijoms žinomas kaip ugningas pavergtųjų tautų laisvės reikalo kėlėjas, globaliniu mastu lietuviams pažįstamas prelatas Jonas Balkūnas šių metų gegužės 29 d. mini savo kunigavimo 40 metų sukaktį.

Daug lietuvių kunigų, šalia pastoracinių pareigų, yra pasyrybę savo laiko, energijos ir lėšų lietuviybės ir Lietuvos reikalams, bet prel. Jono

Balkūno įnašas pereina paprapines ir srovines ribas. Todėl tokio asmens sukaktimi yra pagrindo džiaugtis kiekvienam lietuviui.

Vienybė, kuri visais laikais savo skaitytojus informavo apie prel. Jono Balkūno veiklą, dabar, tos jo sukakties proga, norš trumpam, nori sustoti ties jo spalvinga asmenybe. Iš šalia pridėdamų nuotraukų nors dalimi bus matyti, kaip ir kur reiškiasi tasai amerikietiškos kilmės lietuviškas monsinjoras.

Kai šio mėn. 29 d. Maspeho parapijos salėje aidės linkėjimai ir "Ilgiausių metų" garsai prelatui Jonui

Balkūnui, asmeniškai tegalės dalyvauti vos nedidelis skaičius Amerikos lietuvių, kurie prelatui jo sukakties proga pareikš sveikinimų ir linkėjimų. Bet tą dieną savo mintimis ir sveikinimais jungsis visas lietuviškas pasaulis, kuriame jo vardas turi svarbios reikšmės.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1902 m. spalio 21 d. Molby, Pa. 1914 m. tėvų išvežtas į Lietuvą. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, o nuo 1919 m. iki 1922 m. buvo kunigų seminarijoje. Grįžęs į Ameriką 1922 m., priimtas į Brooklyno vyskupiją klieriku. Teologiją studijavo Nia-

Tęsiama 3 psl.

Lietuviškoje Chicagoje

* PROF. DR. V. BIELIAUSKAS, Xavier universiteto, Cincinnati, Ohio, psichologijos fakulteto vedėjas, gegužės mėn. pradžioje Chicagoje dalyvavo mokslininkų suvažiavime. Gegužės 22 d. jis su žmona Danute išvyksta kelioms savaitėms į Europą.

* GENOVAITĖ JANUŠKAUSKAITĖ balandžio 29 d. atvyko iš Kauno pas savo tėvus Praną ir Kazimierą Janušauskus, Janušauskaitė gyvena netoli Chicagos esančiame Kanakee miestelyje. Kellonės reikalais rūpinosi Walter Rask-Rasčiauskas, kuris turi keliolika biurų Chicagoje. Rask-Rasčiauskas su grupe lietuvių gegužės 16 d. išvyksta dviem savaitėms į Lietuvą.

* "MISS LITHUANIA" rinkimai, ryšium su Jaunimo Kongresu ir Dainų švente, įvyks birželio 30 d. Chicagoje. Prieš tai panašūs rinkimai bus atskirose vietovėse.

* ELENA ŠIMKIENĖ, Vlenybės skaitytojo ir rėmėjo K. Šimkaus žmona, turėjo 4 operacijas ir po jų sveiksta namuose, Cicerio liet. kolonijoje. Pažįstami ir draugai linki jai greitai pasveikti.

* MEČYS PALECKIS, gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje, buvo atvykęs į Chicago. Čia jis viešėjo tarnybiniais reikalais, atstovaudamas savo firmą. Tais pačiais reikalais buvo ir kituose miestuose, o vėliau žadėjo vykti ir į Europą.

LIET. BENDRUOMENĖS CHICAGOS APYGDARDOS SUVAŽIAVIMAS

Chicago ir apylinkių bendruomenininkai, kurie paskutiniu metu pasižymėjo nešvariais ginčais, gegužės 8 d. buvo susirinkę į Jaunimo Centrą naujos valdybos rinkti. Ligšiolinis pirmininkas Bronius Nainys, susilaukęs įvairių puolimų iš slapukų ir neaiškaus plauko veikėjų Naujlenose ir voldemarininkų biuletenyje, nusprendė šį kartą nekandidatuoti, gal nujausdamas galimas liūdnas pasekmes, iš senosios valdybos kandidatavo 5 asmenys, iš kurių 4 įėjo, į naująją, išskyrus tik vieną iš aršųjų triukšmadarių ir B. Nainio priešų -- Joną Valčiūną.

Naujon valdybon pateko: S. Šlaučiūnas, D. Sukelis, J. Svedas, B. Vindašienė, G. Penčyla, A. Gintneris, A. Santaras, S. Ingaunis, K. Avižienis.

Pranešimus padarė apygardos pirm. B. Nainys, išdėstininkas K. Dočkus, revizijos komisijos atstovas V. Galvydis, Kultūros Fondo pirm. Z. Dallidka, Sveikimo gen. konsulas dr. P. Daužvardis, dr. P. Kisielius ir kt. Suvažiavime dalyvavo 115 registruotų atstovų ir apie pusšimtį svečių.

JAUNIMO KONGRESO REIKALAI

Pasaulio Jaunimo Kongreso parengiamieji darbai vyksta sparčiai. Kongreso būstinė yra įsikūrusi Jaunimo Centre ir ten darbuojasi nemaža žmonių. Turintieji kokių nors reikalų gali rašyti šiuo adresu: Lithuanian World Youth Congress, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636. Būstinės valandos yra šios: nuo pirmadienio iki penktadienio 6--9 val. vak., šeštadienį 2 -- 5 val. p. p. sekmadienį -- 10,30 -- 2 val.

Atstovų į kongresą laukiama iš įvairių valstybių, net ir iš tolimosios Australijos. Kaip mums praneša Argentinos Liet. Balso leidėjas Pr. Ožinskas, iš Argentinos atvyks bent pusstuzinis Argentinoje gimusių lietuvičių.

* Į Jaunimo kongresą Chicagoje atvyks 9 iš Anglijos, 16 iš Argentinos, 21 iš Australijos, 2 iš Austrijos, 3 iš Belgijos, 5 iš Brazilijos, 2 iš Italijos, 7 iš Kolumbijos, 1 iš Naujosios Zelandijos, 7 iš Prancūzijos, 2 iš Švedijos, 1 iš Šveicarijos, 3 iš Urugvajaus, 14 iš Venecuelos ir 2 iš Vokietijos.

* DAINŲ ŠVENTĖJ Chicagoje iki šiol teįsiregistravo tik 24 chorai su 1086 dainininkais. Pinigų suplaukė tik \$18,00, o reikia \$45,000.

DETROITO LIETUVIAI MINĖS BIRŽELIO IŠVEŽIMUS SU LATVIAIS IR ESTAIS

Birželio išvežimų ir Lietuvos nepriklausomybės netekimo liūdnųjų įvykių minėjimas, šiais metais bus kartu su latviais ir estais. Taip gi prisidėda ir kitų Rytų Europos pavergtų tautų atstovai -- lenkai, rumunai, albanai, bulgarai, čekai, slovakai, vengrai, ukrainiečiai ir kt. Kadangi laukiama tūkstantinės dalyvių ir svečių, minėjimas -- koncertas įvyks visiems žinomoje Masonic Temple, antroje salėje, 8. m. birželio mėn. 18 d. šeštadienį, 8:30 val. vak. Iš lietuvių pusės programoje dalyvaus šv. Antano parapijos choras ir tautinių šokių grupė "Šilainė". Minėjimą -- koncertą globoja Michigano gubernatorių ir Detroito miesto meras. Taipgi, sudarytas ryškesniųjų Michigano valstybės piliečių garbės komitetas, kurio narių tarpe yra Wayne State ir Detroito Universiteto prezidentai, respublikonų ir demokratų partijų Michigane pirmininkai, respublikonų mažumos vad. Kongrese G. Ford ir kt. politiniai, kultūrininkai, visuomenininkai. Pagrindinę kalbą pasakys Michigano guber. George Romney. Laukiamas gausus tautiečių dalyvavimas šiame antibolševikiname susirinkime.

J. KAPAČINSKAS, neseniai išėjusios DP prisiminimų knygos "Siaubingos dienos" autorius. Jis nuo 1949 m. gyvena Chicagoje. V. Zalatoriaus nuotrauka

Lietuviai Kalifornijoje

* JUOZAS KUKANAUZA, prieš porą metų atvykęs iš Venecuelos į Los Angeles, sunkiai serga General Hospital ir gegužės 5 d. jam buvo padaryta sunki galvos operacija.

* MUZ. JUOZAS AŽUOLAITIS, buv. mūsų parapijos vargonininkas, sunkiai serga California Hospital, Los Angeles.

* DAIL. J. RIMŠA iš Pietų Amerikos, vykdamas į Pacifiko salas, keliom dienom buvo sustojęs ir Los Angeles, sustojęs iš savo kelionės, planuoja ir Los Angeles surengti savo darbų parodą. J. Rimša yra pasaulinio masto dailininkas.

* KUN. ANTANAS RUBŠYS, dėstas teologiją ir šv. Raštą Manhattan kolegijoje, New Yorke, gavo profesoriaus asistento laipsnį. Kun. Rubšys beveik visas savo atostogas praleidžia Los Angeles.

* LOS ANGELES metinė jaunimo šventė bus birželio 5 d. parapijos salėje ir kieme.

ANKSTŲ RYTA (Aktualijos iš saulėtojo Amerikos kranto)

Dvelkia ryto vėsoma, Saulė teka pro rūkus, Pacifiko įlanka Dar negreit išbus...

Po naktinio subuvimo, Jaunimėlis mūs skaištus, Namo grįžta apsilbausęs... Truputėli... neblaivus...

Mūs veikėjai atsidėję "Tipsus" skirsto po valia... Gaspadinų sutartinė Smarkiai reiškias kai kada...

Astronautas erdvėn kyla Kapsule smallia, Nepriskridęs prie Veneros Grįžta visada...

A. RASA

GERIAUSIOS METŲ PREKĖS

Dovanos jūsų giminėms ir artimiesiems USSR

JŪSŲ PATARNAVIMUI PODAROGIFTS, INC. PARODŲ SALEJE IŠSTATYTI TIK KĄ GAUTI "LAIMĖTOJŲ" TARPTAUTINĖSE PARODOSE.

Susipažinkite su nauju modeliu automobilio "MOSCOVIC". Šis automobilis Jūsų neapvils. Apžiūrėkite pagerintos kokybės motociklą "IZHPLANETA"; televizijos aparatai naujausios konstrukcijos; FOTO APARATAI su patobulintais objektyvais, pagamintais iš ypatingo stiklo; ekonomiškai ŠALDYTUVAI; elegantiški KAILIŲ PALTAI IR KEPURĖS iš pagarsėjusių rusiškų kailių. MEDŽIAGOS įvairiomis spalvomis. Pagarsėję rusiški delikatesai; grūdėtos ikros, didžiųjų vėžių konservai "Čatka" ir "Ako", o taip pat kiti maisto produktai. VISĄ TAI GALITE PIRKTI PAS MUS!

Pirktos specialiai atpigintomis kainomis prekės pristatomos Jūsų giminėms ŽEMOMIS KAINOMIS, NERIBOTAS KIEKIS - BE MUITŲ - BE KITŲ MOKESČIŲ, garantuoja skubų tikslų dovanų pristatymą ir pranešimą apie jų gavimą. REIKALAUKITE mūsų naujų katalogų, kuriuose rasite pastrinkimui daugybę pramonės gaminių ir maisto produktų.

DOVANŲ PAŽYMĖJIMAS -- geriausias būdas

- užsakyti dovanas savo giminėms USSR!

JIS ŽYMIAI SUPRASTINS užsakymų formalumus;

IŠPILDYS bet kokius Jūsų giminių pageidavimus;

PATENKINS jus pasirenkant užsakytų prekių

- pagal savo skonį ir jų kokybę;

PADES suderinti Visasąjunginės importo -- eksporto "Vnešposyltorgui" priimti užsakymų įmonių prekėms, nenurodytoms kataloge,

NUSTEBINS Jus savo priekėjiška specialybe.

Išimtinai palankūs kainomis - keliais dešimtys Jūsų artimiesiems, gyvenantiems USSR į puikiausius kurortus Sovietų Sąjungoje. Jų valzdai išstatyti PODAROGIFTS, INC. PARODINĖJE SALEJE. Rašykite, skambinkite, reikalaukite informacijų iš Podarogifts, Inc. - vienintelės firmos JAV turinčios specialią sutartį su V/O "Vnešposyltorg" išpildyti dovanų užsakymus Jūsų giminėms USSR.

PODAROGIFTS, Inc.

220 PARK AVENUE SOUTH (kampas 18th St.) NEW YORK, N. Y. 10003 - Tel. 212-228-9547

Tel. TAYlor 7-9842

THE

Arlington

ONA IR JONAS VALAIČIAI Savininkai

Restaurant

385 Arlington Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

Prelatas Balkūnas

Atkelta iš 1 psl.

gara Universitete, Lackawanna, N. Y. Kunigu išvengtintas 1926 m. gegužės 29 d. Tais pat metais atvyko į New Yorką ir pradėjo darbuotis Brooklyno Lietuvių Apreiškimo parapijoje kaip vikaras. Nuo 1929 m. buvo netoliese esančios Angelių Karalienės par. vikaru.

Nuo 1933 m. paskirtas vadovauti mažai, menkai kaimiško New Yorko priemiesčio Maspeth Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijai, kurią per tą laiką, ir pačiam priemiesčiui nepaprastai augant, išplėtė, tapdamas vienu populiariausių Queens apskrities klebonų.

Jaunas kunigas pagrindinai pertvarkė parapiją, išmokėjo jos skolas, įgijo naują bažnyčią ir kleboniją. Buvusią kleboniją pavedė atsikviesioms seserims pranciškiečiams, kurios ten įsikūrė savo centrą ir patarnauja liet. parapijoms vaikų mokyme ir auklėjime. Prieš keletą metų prel. Balkūno bažnyčia perstatyta pagal Lietuvišką stilių, šiuo metu yra viena gražiausių maldos namų visoje Amerikoje.

Po penkiolikos kunigavimo metų -- 1948 m. -- kun. Jonas Balkūnas už nuopelnus bažnyčiai bei savo veiklą labdaros ir kt. srityse, pakeltas į prelatatus. Sekančiais metais jis pakviestas patarėju į didžiausių Amerikoje Brooklyno vyskupiją. Jis taip pat yra ir vienu vyskupijos išdo globėju.

Atliekamu nuo savo pagrindinių pareigų laiku prel. Balkūnas dalyvauja Lietuvos visuomeninėje veikloje bei amerikietiškoje ir tarptautinėje -- visur ten, kur liečiama Lietuvos ar Lietuva.

Šiandien, kai Amerikos Liet. Tarybos ir Liet. Bendruomenės vardai dažnai minimi mūsų spaudoje ar per radiją, vertėtų prisiminti, kad tai buvo prelatas Jonas Balkūnas, kurio iniciatyva ir darbas taip smarkiai susijęs su šių organizacijų atsiradimu ir veikla.

1940 m. Atlantic City, N. J., jį pasiūlė ir davė pradžią ALTui, o Amerikoje kuriantis Liet. Bendruomenei, jįsai buvo jos Organizacinio komiteto pirmininkas. Jei ne prel. Balkūno globa ir autoritetas, kažin, ar Liet. Bendruomenė būtų galėjusi taip veikiai įleisti šaknis Amerikos lietuviuose. Liet. Bendruomenė už nuopelnus prelatui suteikė Garbės pirminko vardą.

Prel. Balkūnas yra buvęs vienas pagrindinių BALFo steigėjų. Visų srovių parinktas būti pirmuoju BALFo pirmininku, dėl ligos negalėjo tų pareigų imtis, bet BALFo pirmininką vėliau pavadavo daug kartų. Jįsai daug prisidėjo BALFui įėjti į National War Fund.

Nuo klierikavimo laikų pradėjęs sakyti kalbas ir rašyti laikraščiams, jįsai rašė ir kalbėjo ne tik religijos, bet ir grynai lietuviškoje dvasioje. Bet vėlesniais metais prel. Balkūnas garsėjo savo dalyvavimu pavergtųjų tautų ir jų bičiulių sąjūdyje, siekiant atgauti laisvę ir nepriklausomybę Lietuvoje ir kituose sovietų okupuotuose kraštuose. Prel. Balkūnas eilę metų vadovauja American Conference of Eastern and Central European Descent. Tai organizacija, kuri apjungia apie 15 milijonų Amerikoje gimusių Rytų ir Centrinės Europos kilmės asmenų ir remia visus Europos Pavergtųjų Tautų darbus ir sumanymus.

Prel. Balkūno asmuo stėjamas ir su pastaraisiais mūsų jaunimo sumanymais, pavadintais "žygiais", į Washingtoną ir į Jungtines Tautas.

Prel. Balkūno vardas ir veikla yra žinomi ir Lietuvoje bei visame pasaulyje. Amerikos Balso transliacijoje ir Lietuva anksčiau prel. Balkūnas dažnai kalbėdavo per sekmadienio pamokslus į savo tautiečius. Dabar jo balsas svarbiomis progomis girdimas per Jokūbo Stuko radiją.

Naujoji prel. J. Balkūno vadovaujamas Maspetho parapijos bažnyčia.

Kaip VLIKo veiklos finansavimo fondo -- Lietuvos Tautos Fondo -- pirmininkas, kuriuo ir dabar yra, prel. Balkūnas yra dalyvavęs visoje eilėje kitų kraštų, ypač Pietų Amerikos, lietuvių suvažiavimų ir tenai prisidėjęs prie jų pasisėkimų.

Prelatas yra buvęs Amerikos L. R. K. Kunigu Vienybės pirmininkas, Amerikos L. K. Federacijos dvasios vadas, ALTo, BALFo, direktorių tarybos, Liet. Kultūros Instituto vald. narys, Atėtininkų Šalpos Fondo pirm. ir globėjas, Liet. Kat. Akcijos vajaus vedėjas, NCWC narys, American Overseas įvairių organizacijų narys ir t. t.

Taigi kunigystės sukaktis, kurią gegužės 29 d. prel. Jo-

nas Balkūnas mini su savo parapiečiais ir bičiuliais, yra brangi visiems lietuviams. Jo pasirinktas kunigo pašaukimas ir tos srities postas jam suteikė ir tebetiekia galimybių efektingai dirbautis lietuviškame bare tautine ir tarptautine prasme. Tad, multos annos, prelate!

Lietuvių mokytojų studijų savaitė

Pirmą kartą išseivijoj bus Lietuvos mokytojų studijų savaitė Dainavos stovykloje sekkančiais metais rugp. mėn. Rengia L. B. švietimo taryba. Kviečiami visi išseivijos mokytojai iš anksto ruoštis.

REPUBLIC LIQUOR STORE

JUOZAS BRUŽINSKAS
Vedėjas

322 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA
Patarnauja perkant ir parduodant namus, apdraudimo reikaluose, užpildant taksus.
ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU
Parduoda bilietus visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas.
MONEY ORDERS.

87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginita 6-9519

PRANAS BRUČAS

PREL. JONAS BALKŪNAS "žygys" į Jungtines Tautas 1965 m.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukstys in 1886, is published weekly (in June, July and August - bi-weekly), by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone APplegate 7-7257. Editor: Salomeja Narkeliunaite; Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three week's notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

Mes

vytautas širvydas

Dirvos 50 metų sukaktuvinį numerį malonu į rankas paimti, kaip ir pačią sukaktį lietuviai laikraštiniui miela prisiminti. Laidą puošia pagrindinis ir Amerikos lietuvių istorijai informaciniai vaizdingas rašinys, kurį pateikė per 31 metus (1917-1948) Dirvos redaktoriumi-leidėju buvęs K. S. Karpus, pelnytai įsigijęs stambų vardą mūsų laikraštijos istorijoje. Jis nušviečia laikraščio gyvenimo istoriją ir politines nuotakas, kurios savo laiku atskyrė "dešiniąją" vidurinės srovės sparną ("tautininkus") nuo "kairiojo" — sandariečių. Skilimui kylu buvo 1926 metų perversmas Lietuvoje, kurį Vienybė ir Dirva tuomet vertino tautiniu požiūriu, o daug kitų — tarptautiniu, privedusiu net prie bendro mūsų socialistų ir komunistų fronto. Vienybė pasiliko plačių tautinių liberalinių nuotaikų reiškėja, o Dirva nuo 1948 metų pateko "oficialiems" tautininkams, kurie vidurinėje srovėje vaidina "aparatchikų" rolę.

Ši rolė, rodos, ima išmintingiesiems įgristi. Gal pagalvoja, kieno gi idėjos anuomet paskatino susibėgti garsiam (ir bergždžiam!) "spaudos ir radio veikėjų" suvažiavimui Bačiūno vasarvietėje? Ne Dirvos, bet Vienybės. Jos tai ėmė plačiąją visuomenę veikti. Tos idėjos suvarė veiksnius posėdžiauti Clevelande — vėl su bergždžiomis pasėkomis, kaip net Aidų žurnale įrodoma. Suvarė ir "intelektualus" iš penkių mūsų didmiesčių, Lietuvos Laisvės komiteto (ir prof. Krivickio) globoje į New Yorką. Jų svarstymai nuo visuomenės vis dar slepiami. Gal taip pat buvo bergždi? Vienybė, Dirva, abu mūsų Susivienijimai ir daug kitų įstaigų pasigenda jaunimo, nežiūrint romantiškai garsinamų Jaunimo, Metų, Šviesos-Santaros akademinį sąjūdį galima palaikyti "jaunimu". Prie kurių gi idėjų šis "jaunimas" linksta? Sprendžiant iš suruošto paskaitų ciklo, kur kalbėjo prof. Greimas, Br. Raila ir V. Rastenis ir daug kitų — vis gvildentos Vienybės iškeltos mintys, Vienybės, kurioje to "jaunimo" žurnalas Metmenys pastebėjo "tretįjį" mūsų visuomenės frontą. Su Vienybe jau sutarė ir smarkusiai liaudininkas Jonas Kardelis.

Nestebėtina, jei senas Amerikos lietuvis J. J. Bačiūnas Dirvos jubiliejiniam numerijai vienybiškai rašo: "Nesirinkime ir neužsisipirkime eiti tik vienu siauru takeliu! Tautininkas yra tas, kas eina su plačiuoju gyvenimu, su visa savo tauta, supranta bendrųjų tautinių reikalų įvairumą, ir gyvena tautos laisvės ir kultūros idėjai." Įvairumo ir vieningumo dievaičiui linktelėjo ir oficialus tautininkas V. Rastenis, rašydamas: "Būdingiausias vidurinės srovės bruožas, pasirodęs Basanavičiaus Aušroje ir Kudirkos Varpe, buvo tautišką srovę plačiai suprasti: iš įvairumų susivienijančią ir vienybėje tebeįvairią."

Tęsiama 5 psl.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

NAUJAS VATIKANO ANTAUSIS LIETUVAI

I. Siemet Lenkija švenčia tūkstančio metų krikščionybės įvedimo sukaktį. Labai nepatogi šventė komunistams, o katalikų vadams gera proga sustiprinti krikščionybės pozicijas Lenkijoje.

Lenkijos sukaktį Vatikanas paminėjo šešiais pašto ženklais, kurie labai daug ką pasako:

Pirmas ženklas -- "Sacrum Poloniae millennium" -- su krikščionybės pirmųjų Dambrovkos ir Mieško I atvaizdais.

Antras -- šv. Vaitiekus ir Vroclavo bei Gniezno katedros.

Trečias -- šv. Stanislovas ir dvi Krokuvos šventovės.

Ketvirtas -- Jadvyga, Ostra Brama ir Jogailos biblioteka Krokuvoje.

Penktas -- Čenstakava ir šv. Jono bažnyčia Varšuvoje.

Šeštasis -- lenkai pasitinka pop. Paulių VI -- Niech będzie pochwalony Jezus Christus -- Na wieki wiekow. Amen. -- Tai neįvykusio popiežiaus vizito Lenkijoje ženklas.

II.

Taip ir išlindo yla iš maišo: Ostra Brama -- Aušros Vartai ant lenkiško ženklo! Vlenoklu ar kitokiu būdu Vatikanas Vilniaus klausimu yra pasisakęs tiek kartų, kad būtų naivu dar vis netikėti ir turėti kokį vilčių lietuviams. Kur yra ginčas, Vatikanas diplomatiškai vengia užsiangažuoti, išsisuka nepasiekę nei vienos, nei kitos šalies naudai. Mūsų reikalai tokie prasti, kad Vatikanas net ir nesidangsto.

Mūsų kleras turi savotišką uždavinį nurašinti mūsų visuomenę, užmigdyti šilumomis ir pn. Lietuviški veiksniai čia tyli ir slimoskai ryto rasų pagauti. Tyli, nes ir neturi ko pasakyti, jei ir turėtų ko pasakyti, tai neišdrįstų. Impotencijoje sugniužę laisvintojai gyvybiniais tautos reikalais net ir išsižioti bijo.

III.

Vatikanu piktintis nėra ko. Čia eina kalba ne apie tikėjimą, bet apie politiką. Vatikanas politikoje realistas. Iš jo pusės mums skiriama tik tiek, kiek mes esame verti.

Mūsų vatikaniškoji "politika" yra ryškus įrodymas, kad mūsų politikos vadovai tėvynės reikalams patarnauti gali tik vienu vieninteliu būdu -- kuo greičiausiai pasitraukti.

Kas nežino ką veikti, bent tiek turi suprasti -- pasitraukti.

MALDOS PRIE MIRŠTANČIO

I.

Nepriklausomybės praradimas yra didelė tautos nelaimė, todėl negali būti pamiršta-

mas. Bet kad susidarė ne vienas, o keli laisvinimo veiksniai, kad jie pirmoje eilėje susirūpino ir apjungė partinį erzeli, kad juose tiek apčiai pasireiškė įvairios grupinės ir asmeninės žmonių silpnybės, -- visa tai rodo, kad laisvinimas nėra lietuvių organizacinių sugebėjimų šedevras. Tai labai liūdina. Kaip ir turi būti, laisvintojai valzdavo kovotojus, bet jie niekada nebuvo tos rūšies kovotojai, kaip pirmųjų fronto linijų kareiviai. Laisvinimo vadai buvo tokie kovotojai, kurie niekuo nestaukoma ir nieko neaukoma. Tai nebuvo kovotojai, o tik labai blogos rūšies pranašai.

Jau pats Vliko statusas, partinių intrigų derinimo rezultatas, laisvės kovų sąlygose atrodo nerimtas. O žiūrėk -- kokios dvi partijos iš Vliko pasitraukia ir varo propagandą, kad kovoje už laisvę vieningos vadovybės nereikia... Po kelių metų plūduriavimų vėl tos partijos grįžta -- štai tamstoms laisvinimo kovoje "laimejimas." Nurnbergo bylas primiršę partininkai pasveikino ir voldemarininkus... Prieš pora metų Vlikas uždūdoja garsiai: susivienijom, nuo dabar pradėsim dirbti rimtai, pamatysit... Jau aiškėja, kad nepamatysim nieko naujo, kad girdėsim tą pačią seną išgverusią plokštelę būk laisvinimo darbai eina sėkmingai, tik duokit pinigų! Deja, priešmirtiniai senelių atsidūsėjimai jau nėra kova.

Altas tik ir tebuvo lokalnis JAV lietuvių veiksnys. Kai Vlikas atsirado JAV, taine kokia veikimo specifika, ne tėvynės reikalai, bet ambicijos iš Alto ir Vliko nepadare vieno junginio. Pastaruoju laiku su skundais apsisiskandalinęs Altas jau ir nerodo žymių prisikelti moralai.

Šiuodu labiausiai pasireiškę veiksniai praktiškai negalėjo (vargu begali būti ir dabar) reformuojami, nei naujais žmonėmis atnaujinti. Kas į jų tarpą pateko, tepamatė, kad nėra galimybių praveisti ko nors naujo, tegalima pūsti tik į seną dūdą. Kitaip būtų, jei kada senieji ir jų partiniai biurokratai būtų lankstesni.

Minėtina Valluko rezoliucijų komisija ir lapkričio 13 demonstrantai, PLB ir keletas LB. Ypač pirmuosius kažkodėl vlikininkai žemina, būk jie tėra privati iniciatyva. Tiesa, Vallukas su demonstrantais neteškojo patepimo partiniais aliejais, bet dėl to jie nėra privatesni už Vliką su Alto. Be reikalo vlikininkai aiškina, kad šie "privatėjai" sėkmingai papildė anų "neprivatėjų" veiklą. Ne iš gero juos geru žodžiu vlikininkai mini. Ką veikis neminėję -- anie ir be minėjimo dirba. Ir kaip tik dirba tokius darbus, kurių nei Vlikas nei Altas nesusičiūpinėja atlikti. Štai kur nuvedė žmones nebuvimas galimybių įsijungti į veiksnius!

Tęsiama 5 psl.

Iš Jungtinių Tautų į Vilnių

Tyrinėtojai, mokslininkai, kuriems prireiks Jungtinių Tautų posėdžių medžiagos, gali ją rasti Vilniaus universiteto mokslinėje bibliotekoje. Ten jis ras viską, kas reikalinga: JT išleistus informacinius leidinius, bibliografiją, stenogramas.

Lentynose išsirikiavę dar dukli nepaliesi atominės energijos panaudojimo taikiems tikslams tarptautinės konferencijos darbų tomai, "JT vadovas," JT medžiaga Indijos bei Pakistano klausimais ir kt.

1965 metais Teherane vyko pasaulinis švietimo ministrų kongresas. Ten buvo numatomi būdai ir metodai neraštingumui Afrikos ir Azijos šalyse likviduoti. Šio kongreso medžiaga taip pat galima rasti Vilniuje. Nemažiau idomūs vertimų, bibliografijos tomai, kuriuose sužymėta visame pasaulyje 1964-1965 metais išleista-verstinė literatūra.

JT sekretoriato nutarimu, Vilniaus universitetui pripažinta JT depozitarinės bibliotekos teisės. UNESCO depozitu universiteto bibliote-

ka naudojasi jau pusantrų metų. Beje, čia saugoma ir buvusios Tautų Sąjungos posėdžių medžiaga.

Savo depozitarines bibliotekas JT turi beveik visose pasaulio šalyse. Tarybų Sąjungoje tokių bibliotekų keturios -- Maskvoje, Kijeve, Minske, o dabar štai ir Vilniuje. Kontaktus su jomis palaiko JT Hammarskjoldo v. biblioteka New Yorke, su kuria Vilnių jungia dar ir, jei taip galima išsireikšti, "personaliniai ryšiai." Mat, kaip žinoma, šiuo metu JT bibliotekos direktoriumi yra ilgametis Vilniaus universiteto mokslinės bibliotekos vadovas dr. Levas Vladimirovas. Šios pareigos vilniečiui atiteko tarptautinio konkurso keltu. Praėjusių metų vasarą, lankydamas JT depozitarines bibliotekas Paryžiuje ir Genevoje, dr. Vladimirovas užsuko ir į Vilnių.

Beveik kasdien į senąjį Vilniaus universitetą atkeliauja bandomos su New Yorke antspaudu. Nauji leidiniai, išspausdinti anglų, prancūzų, rusų kalbomis, komplektuojami specialia-

JT medžiagai skirfame skyriuje. Čia jau sukaupti pirmieji du šimtai tomų istorinių dokumentų

DAILĖ KELIAUJA Į JAV

Tarybų Sąjungos susivienijimas "Chudožnik" išsiuntė į JAV didelę tapybos ir grafikos ekspoziciją, kuri bus rodoma Washingtone, New Yorke, Chicagoje ir Los Angeles. Viso išsiųsta 180 darbų, jų tarpe 40 Lietuvos dailininkų kūrinių. Amerikoje Lietuvą atstovaus dvylika tapytojų ir grafikų.

* Vilniuje -- senoji Totortų gatvė pašviečioje. Į praėjusiais šimtmečiais statytų namų rikiuotę įsiterpė modernūs penkiaaukščiai banko rūmai (projektas -- J. Kriukello).

Naujajame pastato, kuriame įsikūrė Lietuvos respublikinis bankas ir Taupomųjų kasų valdyba, įrengta medžiū ir raudonomis plytomis apdailinta konferencijų salė, požeminis garažas. Viena fasado sienų apdailinta lieto betono plokštėmis.

VIENYBĖ, 1966 m. gegužės 12 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Paskutinio 1965 metų ketvirčio apyskaita, rodo, kad SLA nesurinko duoklėmis išlaidų. Duoklėmis išrinko \$43,818.95, išmokėjo \$45,540.30. Tai įrodo būtinumą gauti daugiau naujų narių. Nuošimčiai atnešė \$16,844.09, nuomos \$1,411.71, atmokėta morgičių \$25,910.00. Tėvynės išleidimas kainavęs \$5,480.15 (spaustuvės algos \$3,050.70, kiti — \$2,429.45). Pildomosios Tarybos algos ir išlaidos siekė \$2,414.04, tarnautojams — \$6,753.60. Tokiu būdu, organizacijos valdyba, raštinė ir laikraščio leidimas kainavo viso \$14,647.79, kitais žodžiais, kone "suvalgė" nuošimčių pelną (\$16,844.09).

Ukrainų Susivienijimas turi per 85,000 narių ir jo valdyba, seimo Chicagoje išvakarėse, nuvyko į Washingtoną pasitarti su Amerikos valstybės departamentu šiais klausimais: ką departamentas mano apie Ukrainos būklę ir jos nepriklausomybės minėjimą kasmet sausio 22 d.; kultūrinių Amerikos-Sovietijos mainų reikalus; aukštus maitai, kuriais Maskva apdėda amerikiečių siunčiamus dovanų stuntinėjus Sovietijon; kodėl nėra platesnės spaudos apsimainymo laisvės; kaip pertekli Sovietijoje gyvenantiems amerikiečių

gliminių testamentu paliekamus turtus; konsuliarinės sutarties su Sovietija klausimas. Departamento pareigūnai, bendrai, pareiškė, kad Amerika stojanti už kiekvienos tautos apsisprendimą ir daro, ką sąlygos leidžia. Mūsų Susivienijimai tolygių "lietuviškų" klausimų kėlimą Washingtone, rodo, palieka ALTUI, o ALTAS -- Dievo valiai.

"Under false pretences" Australijoje gaudama J. Paleckio parašą jaunimo petičijai JT, jauna 16 metų Australijos lietuvaitė petičiją išstatė tarptautiniam juokui, "didžioji" mūsų spauda dalykui plojo! Kažin, ar plotų, jei ji panašiu būdu išgavusi plojimų parašus ant netikrų čekių?

"Milijoninio" Lietuvių Fondo vadai vis drovisi visuomenei atvirai pasakyti, kas fondui nutiks po 25 ar 50 metų, kai nariai išmirs, kaip tai atsitinka su šv. Jurgio draugijomis. Ar likusieji gyvi šventieji Jurgiai nudurs stambūną, pasidalindami fondu? Vienybės klausinėjimai privertė J. Danilevičių prabilti Kanados Tėv. Žiburiuose. Sako: "Fondas kurlamas kolektyviu būdu, todėl yra visų mūsų nuosavybė (Fondo valdyba narius vadina "auko-

tojais"). Ji turi tokia likti ir po mūsų mirties." Jis fondą lygina prie Nobelio, kur "fondas saugus, nes valstybė sumoka palūkanas, o Švedijos karalius vykdo Nobelio testamentą" (Fondas įkurtas 1903 m. \$9,200,000). Danilevičius mano, kad fondo "tikroji būstinė turėtų būti Lietuva, nes tik ten būtų saugus; kapitalą saugotų seimas, o testamentą vykdytų Lietuvos prezidentas. Fondas neturi likti išeivijoje, bet turi būti perkeltas į Lietuvą, kai ji bus laisva." Puikui! Bet jei, kaip menininkas Jonynas pareiškė, turime būti pasiruošę šimto metų okupacijai, fondo nebūtų galima laisvon Lietuvon perkelti, kas tada? Ką darytų paskutiniai jo valdytojai išeivijoje -- ar pasielgtų kaip paskutiniai švento Jurgio draugijų palikiniai?

Naujas ALTO pirmininkas inž. A. J. Rudis Bendruomenės posėdžiui savo kalba įrodė nesuvokimą. Girdi, turime žmonių, kurie "patys nori ir kitiems siūlo visoki politinį (?) bendradarbiavimą su Lietuvos okupantais." Inž. Rudis ir su devyniais žiburiais tokių žmonių nerastų mūsų visuomenėje, išskyrus komunistus, leškoma tik išeivio lietuviu prasmintų santykių su lietuviu Lietuvoje, o ne "politinio bendradarbiavimo" su okupantu.

FRANKLIN DELANO ROOSEVELT, Jr., demokratų siūlomas New Yorko gubernatoriaus pareigoms, su spaudos atstovais. Iš kairės: The Day-Journal leidėjas Arthur Jacobs, Vienybės leidėja V. Tysliavienė ir Jonas Valaitis. F. D. Roosevelt, Jr., iš Federalinės valdžios pareigų rezignuos ir bus Demokratų Partijos kandidatu New Yorko gubernatoriaus pareigoms prieš republikoną gub. Nelson Rockefelleri. Dabar Rooseveltas yra Equal Employment Opportunity Komisijonierius. Ta proga Vienybės atstovai su F. D. Roosevelt, Jr. pasikalbėjimo metu pasikeitė tokiais sakiniais: V. Tysliavienė - Malonu girdėt, kad eisite savo įžymaus tėvo pėdomis... Rooseveltas: - Mano tėvo niekas nepakeis... J. Valaitis: - Taip, tėvo niekas negali pakeisti, tik jo pėdomis einas jo sūnus... Roosevelt: - Labai dėkoju. Tas mane dar daugiau paskatina. Norėčiau, kad tai būtų teisybė, būčiau laimingas... S. Narkelūnaitės nuotr.

Atrodo, kad naujas pirmininkas mėgsta ir su vėjo malūnais pakovoti. Girdi, kažkas kur tai paskelbęs, būk Amerikos nepripažinimas Lietuvos sovietinio inkorporavimo esanti "fikcija." Ar gi verta ALTO pirmininkui kreipti dėmesį į kieno nors pavienę "fikciją?"

London Financial Times rašo: "Anglų-sovietų susitarimas dėl Pabaltijo valstybių aukso ir valiutos neišvengiamai reikštų sovietinės aneksijos de jure pripažinimą." Kanados Tėviškės Žiburiai čia sako: "Tenka stebėtis lietuvių politinėmis viršūnėmis, kurios visuomenės pakankamai šiuo reikalu neinformavo. Ar daroma iš mūsų pusės spaudimo Anglijos vy-

riausybei?" Rodos, nieko nedaroma, nes, viena, mūsų viršūnių pergausu ir jos viena kita ant kulnų lipa Anglai, be abejo, susitars, kaip susitarė danai. Būtų gerai, jei viršūnės bent tiek paveiktų, kad, prieš atšaldant, Pabaltijo aukso būtų pensjomis aprūpinti visi Baltijos diplomatai. Jie to verti už ilgąmetę ištikimą tarnybą!

Lietuvos kino studijoje pradėtas sukurti naujas meninis filmas pagal rašytojo Mykolo Sluckio romaną "Laipiai į dangų." Scenarijų parašė M. Sluckis drauge su režisieriumi R. Vabelu. Kaip ir romane, veiksmo vieta -- Lietuvos pokario kaimas, kur dar vyko žiauri klasių kova.

Iš kairės ir iš dešinės

Atkelta iš 4 psl.

Kada nors ateity, kai mūsų jau nebus gyvųjų tarpe, lietuvių tauta vis gyvens, o jos atstovai neišvengiamai patyrinės emigrantų darbus. Kiek čia buvo gražios tėvynės meilės (žodžiūose) ir kiek čia trūko tėvynės meilės (širdyse)! Ir man jau dabar gėda už mūsų laikus prieš tą ateitį.

II. Kovo 17 Tėviškės Žiburiai lietuvių politinei vadovybei prikiša, kad --

1. -- "jos uždavinys pasirodė gerokai didesnis, nei sugebėjimai,"
 2. -- "politinė vadovybė turėjusi apimti visus Lietuvos laisvinimo barus, to negalėjo ar nenorėjo padaryti,"
 3. -- "atinga didesnės atramos visuomenėje ne tik dėl savo uždarumo, bet ir dėl jos sudarymo būdo. Reikia tad siekti tvirtos ir vieningos politinės vadovybės".
- I priekaištus atsiliepė Vilko narys Vt. Vt. (Tėviškės Žiburiai, IV, 14) -- esą priekaištai nepagrįsti, kaltinimai ne vietoje --
1. -- priekaištaujama be konkrečių įrodymų. Lietuva ligi šiol neišlaisvinta ne dėl mūsų politinės vadovybės nesugebėjimo. Sako, "vyrai, nejuokinkim svieto" -- nauju galvoti, kad galėjo atsirasti koks lietuviškas Mozė ir padaryti stebuklus.
 2. -- priekaištai dėl kai kurių laisvinimo barų apleidimo esą "su totalistiniu pamušalu" (nežinia, kodėl?). Lietuvos laisvinimo barai galėtų būti: a. -- informacija-propaganda, b. -- diplomatinė veikla, c. -- lėšų telkimas, d. -- karinė sritis. Pirmuosiuose trijuose baruose jokių tuštumų nei plyšių nesą. Drauge su privačiais veiksniais veiklama kiekvienoje galimoje kiek reikšmingesnėje srityje. Karinis baras esąs viešai nesvarstytinas.
 3. -- dėl uždarumo ir stokos atramos visuomenėje, jei kas ir kaltintinas, tai tik PLB. Politinei vadovybei sudaryti demokratinis būdas netinkamas, nes šiuo būdu gali lengviau įsifiltruoti priešas, o, be to -- demokratinis būdas negarantuoja galimai geriausių žmonių išrinkimo.

III. Prieštaravimais pačiam sau Vt. Vt. nuostabus, kitiems prikišdamas "totalistinį pamušalą", jis, pasisakydamas prieš demokratinį vadovybės sudarymo būdą, pats veiksnius pamušia totalistiniu pamušalu. Apie priešų įsifiltravimus geriau Vt. Vt. ir nekaltėtų, nereikėtų jam priminti, kad jau seniai Vilniuje gyvena ir Vilko sekretorė ir Alto raštininkas! Kada norėjo, įsifiltravo, kai panorėjo -- išsifiltravo. O gal dar tebėra nenorinčių išsifiltruoti?

Pagrindinis politinės vadovybės trūkumas yra tas, kad nei ji pati neturi, nei išeivijai nepateikė laisvinimo ir kovos už laisvę nei apimties nei supratimo. Sovietinės nelaisvės nežada greitai baigtis. Po sovietinės galios ir daugiau nelaisvių. Kai šioje tikrovėje pasimetama ir kai galvojama, kad už labai riboto laiko grįšime į tėvynę, kur tebelaukia palikti namučiai ir net valdiškos tarnybos, tai ir gauname ne kovą už laisvę, bet... ope-retę. Išeivijų politinė vadovybė neturi orientavimosi į ilgas laiko distancijas, apie ilgoms laiko distancijoms veikimo priemonių pritaikymą, net apie pačius laisvinimo tikslus.

Antra: išeivijos politinė vadovybė neteko ryšio su tėvyne, nesupranta net bolševizmo. Tėvynėje palikusi tauta perauklėjama nepaprastais tempais. Prieš 1939 metus net nesvajotose situacijose bręsta naujos lietuvių kartos, vienaip ar kitaip susigyvena su bolševikine ideologija ir kas kaip išmano kuriasi gyvenimą. Yra kita išeitis -- kova be jokios vilties laimėti ir su užtikrintu žuvimu (tuo keliu nuėjo partizana), bet, dėkui Dievui, toji beprasmiška auka toliau neaukojama. Gi išeivijos politinė vadovybė čia atstovauja ne dalyko žinojimą ir iš to pasidarytas išvadas, bet -- savo pačių praeties jausmus. Ji kartoją tai, ko buvo mokoma nepriklausomais laikais, kai nebuvo bojama Klaipėdos ir Vilniaus krašto žmonių, o pasitenkinama glostymu savų jausmų. Už tai ir Klaipėdoje ir Vilniuje buvo pasirodyta tragikomiškai. Išeivijos politinė vadovybė trokšta dar vieno tragikomiško spektaklio -- grįžti į tėvynę, kurios jau nepažįsta, į tautą, su kuria prarado ryšius.

Trečia: išeivijos politinė vadovybė visuomenę užliūliavo pirmųjų pokario metų nuotaikose, pati miegojo ir miegančių nepabūdino. Vadovybė atsakinga už tas priešlietuviškas nuotaikas, kurios dengiasi liguistu patriotizmu ir išlenda visur, kur reikalas palaikyti ryšius su tėvyne. Nieko nepadaryta, kad išeivijų visuomenė jautų pasaulinių nuotaikų pulsą ir kad nepažūtų 1944-1945 metų užsisiklindime. Juk tai bankroto pažymys, kaip buvo sutikta žinia apie Vatikane įšventinimą lietuvių kankinio vyskupo. Pažiūrėkime, kiek išeivijoje būna džiaugsmo dėl tėvynės nelaimių: nederliaus, įvairių ekonominių neteklių, bolševikinės burokratijos siautėjimo ir t. t. Deja, tai piktos dvasios džiaugsmas. Politinė vadovybė per Eltą tuo piktu maistu spaudą pamaitina.

Tęsinys sekančiame numeryje

Mes

Atkelta iš 4 psl.

Nuo šitokių žodžių reikėtų eiti prie darbų, nes tik iš darbų pažinsite juos, Šventraštis sako. Jei Dirva vėl grįš į pirm ir po 1926 metų perversmo turėtus šiltus santykius su Vieniube ir iš tikrųjų gerbs Bačiūno įvairių "tautininkiškumą" bei Rastenio pas Basanavičių ir Kudirką pastebėtą "vienijantį įvairumą", Amerikos lietuvių tautinei vidurinei srovei gyvenimas bus pilnesnis ir našesnis. Partinėms ideologijoms išeivijoje dirvos neturėtų būti -- ypač Dirvoje. Ikšiol kažkodėl buvo pavesta moterims -- Vienybės leidėjai V. Tysliavienei ir redaktorei S. Narkelūnaitėi, su eile bendradarbių nešti nelengvą našta, palaikant ir ginant vidurinės srovės tautines tradicijas, paveldėtas iš Aušros ir Varpo. Gal po 50 metų jubiliejaus prie jų grįš Dirva, jomis gyvenusi 1917-1948 metų tarpsniu? Smetonos perversmą istorijai palikę, gal prie vienybiškų tradicijų grįš ir sandariečiai ir "varpininkai" valstiečiai-liaudininkai (pasekdami Kardelį)? O gal utopija taip svajoti?

Šiaip ar taip, Dirvą jubiliejaus metu sveikino visa eilė gražių žmonių. Tegul jų balsai nebūna kaip tie gražių žmonių gražūs sveikinimai VLIKo ir Grigaičio jubiliejais: visi gražiai skambtelėjo, bet rytojaus dieną po senovei jokio realaus pagarbino dėmesio jubiliantams nebekreipė.

Žmuidžinavičiaus muziejuje

Kaune, tyloje S. Nėries gatvėje, įkurtas dailininko prof. A. Žmuidžinavičiaus kūrinių ir rinkinių autorinis muziejus. Naujojo muziejaus lankytojus pasitinka skarele apsigaubusi valstietė, susimastęs ūsotas vyriškis.

-- Tai dailininko tėvai, -- aiškina mokslinis bendradarbis Pr. Porutis. -- Ruošiant ekspoziciją, profesorius pageldavo, kad žmonių, išvedusių jį į platų kelią, portretai būtų ekspozicijos pradžioje.

Pirmajame kambaryje eksponuojami ankstyvesnieji dailininko kūriniai, sukurti studijų dienomis Varšuvoje ir Paryžiuje. Čia yra vienas iš autoriaus mėgstamiausių ir geriausių to meto darbų "Miunchenas naktį," o taip pat įžymiųjų žmonių portretai, lietuviški peizažai, carizmo priespaudą valzduojanti drobė "Miškas ūžia, verkia, gaudžia" ir daugelis kitų.

Pereinant iš vienos salės į kitą, tarsi jauti laiko žingsnius. Subtilus dailininkas įvairiausiomis spalvų gamomis perteikia ryškesnius mūsų epochos bruožus. Salėje eksponuojama nemaža darbų, valzduojančių tarybinio gyvenimo dienas. Kitomis varšomis nusidažė A. Žmuidžinavičiaus drobės, valzduojančios gimtinės laukus, Nemuno vingį. Ne vienas ilgiau sustoja ties didžiąja "Juodkrantės piramide."

Trečiame aukšte yra mėgstamiausia dailininko velniūkščių kolekcija. Šio šimtmečio pradžioje, važinėdamas po Štaurės Lietuvą,

Dail. A. Žmuidžinavičius, kuris šiemet minės 90 m. amžiaus, savo studijoje.

dail. Žmuidžinavičius gavo dovanų pirmąjį "Zemaičių velniūkščių" balsų ir pikto, taikantį šakę nudurti. Dailininkui jis labai patiko, ir jis nusprendė, surinkęs jų tryliką, atiduoti muziejui. Bet, surinkus tryliką, atsirado keturioliktas, penkioliktas, ir štai šiandien, pravėrus duris, išvyti jų visą "pragarą."

-- Velniūkščių nuo seno žinomi, kaip linksmi pokštinninkai ir geri muzikantai. Tai tegul jų kvartetas sutinka lankytojus, -- kalbėjo dailininkas, pats padėdamas ruošti retą ekspoziciją. O paskui šiuos linksmuolius išsirikiavo me-

dniai, keraminiai, stikliniai ir net sluvinėti velniūkščiai, sukurti liaudies meistrų rankomis. Be šios kolekcijos, muziejuje yra dar 180 eksponatų.

Muziejus -- tai ne vienintelė dail. Žmuidžinavičiaus dovana liudžiai. Čia pat esančioje dailininko dirbtuvėje gimsta vis nauji darbai, o širdyje bręsta graži svajonė -- artimiausiu metu praplėsti esamas muziejaus patalpas ir jas užpildyti susikaupusiais ankstyvesniais ir naujausiais kūriniais.

SPAUDA LIETUVOJE

Dabar Lietuvoje išeina 61 laikraštis, kurių tiražas viršija milijoną 350 tūkstančių. Tūkstančiui apie 1100 laikraščių ir žurnalų. Reiškia, beveik kiekvieną šeimą lanko po kelis laikraščius ir žurnalus. Šiuo atžvilgiu Lietuva pralenkia daugelį pasaulio kraštų. 1940 metais Lietuvoje ėjo 13 laikraščių, kurių bendras tiražas sudarė 305 tūkstančius egzempliorių.

"Tiesos" dienraštis ketvirčio milijono egzempliorių, vaikams "Lietuvos pionierius" -- 140 tūkstančių, "Literatūra ir menas" -- 30 tūkstančių, rusų kalba "Sovetskaja Litva", 50 tūkstančių, lenkų kalba "Czerwony Standard" 20 tūkstančių. Žurnalas "Mokslas ir gyvenimas" 165,000 egzempliorių, "Tarybinė moteris" 200,000, "Jaunimo gretos" 65,000, "Svyturys" -- 50,000, "Šluota" -- 50,000, o vaikų žurnalas "Genys" 110,000 egzempliorių. Didelių tiražų pastekė žurnalai "Kultūros barai", "Mūsų sodai", "Mūsų gamta", "Ekranu naujienos".

Didžiuliuose Lietuvos miestuose -- Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje yra leidžiami -- dienraščiai. "Kauno tiesa" 60,000, o "Tarybinė" "Klaipėda" 40,000. Kiekviename rajone du -- tris kartus per savaitę leidžiamas vietinis laikraštis. Savaitme suprantama, tie laikraščiai yra komunistinės dvasios.

* JUZĖ JARMALAVIČIENĖ, Sydney, Australijoje mirė sulaukusi 102 metų amžiaus. Prieš porą metų, kai šventė 100 gimtadienį, ją pasveikino Anglijos karalienė ir Australijos vyriausybė.

* KANADOS šimtmečio leidiniui visi lietuviai, baigę aukštuosius mokslus, prašomi pateikti apie save žinias.

* Į Montrealą atvyko iš Lietuvos Skučų tėvelis, išbuvęs Sibire 10 metų.

LAIDOS METU TELEVIZIJOS STUDIJOJE LIETUVOJE.

Radijas ir televizija Lietuvoj

Kas rytą Lietuvos gyventojus pažadina lietuviškos muzikos garsai, pasigirsta žodžiai "Kalba Vilnius". Laidos užsieniui, transliuojamos kasdien lietuvių ir anglų kalbomis. Iš viso Lietuvos radijo laidų transliacija trunka 20 val. per parą.

Lietuvoje yra apie milijonas radijo aparatų. Šimtui gyventojų tenka apie 33 radijo aparatai. Unesco organizacija apskaičiavo, kad mūsų planetoje kiekvienam šimtui gyventojų tenka 13 radijo imtuvų. Taigi, Lietuvoje turima žymiai daugiau, negu eilėje pasaulio valstybių.

Sparčiai auga ir televizija. Septynmečio bėgyje pastatytos televizijos stotys Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje. Lietuvos gyventojai gali žiūrėti dvi televizijos programas. Netrukus bus pastatytos televizijos stotys Šiaurės Lietuvoje ir tada visi Lietuvos gyventojai turės geras galimybes žiūrėti televiziją iš Vilniaus. Dabar Lietuvoje yra 300,000 televizorių.

* Pernai per metus iš Vilniaus stočių išvyko virš 10 milijonų žmonių.

Ray's LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISTŪNAI

Įvairiausi amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N.Y.

Tel. Virginia 3-3544

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW IR ADELE MAŽEIKAI Savininkai

80-15 Jamaica Avenue, Woodhaven 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS Savininkas

1883 Madison Street Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood) Telefonas EV 2-6440

SALE VESTUVEMS ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Lietuviai Advokatai

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.

Tel. AP 7-7083

C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights, N.Y.

Tel. NEWton 9-6620

VIENYBIEČIŲ IŠVYKA Į LONG ISLAND

ĮVYKSTA ŠEŠTADIENĮ

Birželio 18 d.

INŽINIERIAUS A. MAČIONIO VASARVIETĖJE
CENTER MORICHES, LONG ISLANDE

GEGUŽINĖ RUOŠIAMA VIENYBĖS LAIKRAŠČIUI
PAREMTI 80 METŲ SUKAKTIES PROGA.

KAIP PATEKTI Į VIENYBĖS GEGUŽINĖ: Automobilais geriausia važiuoti iš New York į Center Moriches 61 mylių LONG ISLAND EXPRESSWAY iki galo. Iš ten Veterans Memorial Highway iki SUNRISE HIGHWAY, ten pasukti į kairę ir Sunrise Highway važiuoti iki rodyklės CENTER MORICHES shopping center. Važiuoti į Old Beach Marine. Yra nurodyta ženklai. Prieš Old Neck Marine, 207 Old Neck Rd. yra gegužinės vieta.

Traukiniu važiuoti iki Center Moriches, o iš ten taksi atveža į vietą už 75 centus.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Čilėje įvykusį geriausių pasaulio krepšinio komandų turnyrą, skirtą Čilės krepšinio penklasdešimčiui paminėti, laimėjo Jugoslavijos rinktinė, kuri vienintelė šiose varžybose pajėgė nugalėti JAV penketuką. Amerikiečiai surinko lygiai tiek pat taškų, kaip ir jugoslaviai, tačiau pirmoji vieta buvo pripažinta Europos atstovams (kadangi jie įveikė amerikiečius).

Sov. Sąjunga irgi taikstėsi į pirmąją vietą, bet paskutinąją dieną (balandžio 30-ja) prapylė amerikiečiams (73:75) ir turėjo likti trečiaisiais. Sovietai taip pat turėjo nusileisti ir brazilams (58:60).

Daugiausia dėmesio varžybose susilaukė sovietų-amerikiečių susitikimas, kurį stebėjo net 30 tūkst. žiurovų. Pradžioje pirmavo sovietai net 13:5, tačiau iki kėlinio pabaigos amerikiečiai prisivijo ir persivėrė 34:33. Likus dviems minutėms iki rungtynių galo, pirmavo Sov. Sąjunga 68:67, tačiau tuomet tvirtą žodį tarė JAV atstovai ir laimėjo. Sov. Sąjungos komandoje labai gerai sužaidė jos kapitonas Lietuvos Modestas Paulauskas.

Pirmenybių baigminė lenktelė atrodė taip:

1. Jugoslavija -- 5 tašk.; 2. JAV -- 5 tašk.; 3. Sov. Sąjunga -- 4 tašk.; 4. Bulgarija -- 3 tašk.; 5. Brazilija -- 3 tašk.; 6. Ispanija -- 1 tašk.; 7. Čilė -- 0 tašk.

Šiose varžybose nelabai vyko pasaulio čempionai -- Brazilijai, kuri turėjo pasitenkinti tik penktąją vietą. Nors šiaip brazilai žaidė gerai ir stipriai priešinosi net ir laimėtojams -- jugoslavams. Prieš Jugoslaviją į rungtynių pabaigą vienu metu brazilai pirmavo 61:59, tačiau sustikimo paskutinėse minutėse darė daug baudų, kas atnešė jiems pralaimėjimą -- 73:79 (rungtynių pabaigoje jugoslaviai 12 taškų realizavo iš baudų).

LIETUVIAI VOKIETIJOJE

Vilniaus bokso rinktinė svečiavosi Rytų Vokietijoje, kur turėjo kelias rungtynes su vokiečiais. Kovodami su stipria Erfurto rinkine Lietuvos atstovai pasiekė 8:2 pergalę, tačiau turėjo nusileisti R. Vokietijos jaunimo rinkinei 3:6. Vilniečių ko-

mandoje geriausiai pasirodė V. Bingelis ir J. Čepulis. Erfurto boksininkai prizadėjo rudenį atvykti į Vilnių rungtynių su lietuviais.

PRASIDĖJO FUTBOLU PIRMENYBĖS

Balandžio 23 d. prasidėjusiose šių metų Lietuvos futbolo pirmenybėse aukščiausioje lygoje žaidžia: Kauno Inkaras, Vilniaus Saliutas, Panevėžio Statyba, Kedainių Nevėžis, Šiaulių Elntas, Klaipėdos Baltija, Šiaulių Statybininkas, Kauno Lima, Mažeikių Elektra, Kauno Politechnika, Kauno Atletas, Kauno Vimpelas, N. Akmenės Cementininkas, Kretingos Minija, Plungės Linų Audiniai.

Kronika

* S. AMERIKOS Liet. Sporto žaidynių tinklinio pirmenybės bus prarastos gegužės 28 -- 29 dd. Chicagos Marquette parko sporto salėje. Pirmenybės vyks suaugusiųjų -- vyrų, moterų klasėse ir prieauglio -- jaunių A, mergaičių A ir B klasėse. Jas vydo -- LSK Neris.

* CHICAGOS LITUANICOS futbolininkai eilinėse pirmenybių rungtynėse "major" divizione gegužės 8 d. gavo pylos iš ukrainų Wings komandos. Ši komanda, taip pat kandidatė iškristi į žemesnę divizioną, vistiek atrodė žymiai geresnė už lietuvius ir laimėjo 3:0. Šias rungtynes turėjo filmuoti ir sekančią dieną perduoti per televiziją, tačiau nuo to buvo atsisakyta: vietoje jų parinktos kitos "major" diviziono rungtynės (Schwaben-Kickers). Rezervinių komandų susitikimą laimėjo Lituania 4:2.

* P. VAITONIS, I. Žalys, E. Bakovičius, S. Navikas, M. Bruvelaitis, tokia eilės tvarka, yra įvardinti Kanados šachmatų 1966 m. klasifikacijoje. Pažymėtinas yra P. Vaitonio žemas (2143) "reitingas." Kaip žinome, savo laiku jis buvo geriausias Kanadoje.

* BROOKLYNO Atletų klubo futbolo vienuolikė pirmenybių susitikime sužaidė lygiomis (1:1) su pirmaujančia Shamrock komanda, Lietuvos naudai įvartį pelnė Klivečka II.

Pagarsėjusi Vilniaus plaukikė Valė Butkauskaitė, neseniai dalyvavusi Pabaltijo plaukimo pirmenybėse Taline ir pasiekusi rekordą.

CHICAGOS DON VARNAS POSTO ŽINIOS

* RAIMUNDAS MIŠAUSKAS, posto narys, Pasaulio Liet. Jaunimo Kongrese Chicagoje vadovaus karių ir veteranų sekcijai. Šios sekcijos posėdis bus Conrad Hilton viešbutyje.

* JOSEPH ir VAL STANAIČIAI gegužės 4 d. minėjo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. J. Stanaitis yra buvęs posto komandieris.

* DOSTAS intruolius narius pagerbs gegužės 30 d. 8:30 val. ryto prie posto namo. Po to bus vykstama į Lietuvos taut. kapines ir dar dalyvaujama minėjimo programoje.

* VITOLDAS JELNAUSKAS liūdi dėl savo motinos mirties. Posto nariai reiškia jam užuojautą.

* Posto 20 metų sukakties banketas įvykęs balandžio 30 d., buvo atžymėtas lietuvių spaudoje. Apie šį banketą E. Šulaitis aprašė Sandaroje ir Vienybėje. Vienybėje ir Drauge tilpo E. Šulaičio nuotraukų iš šio banketo.

* DON BAUBKUS, posto narys, susirgo ir gydosį West Side Hospital. Nariai jam linki greitai pasveikti.

JUOKINGA

Ateikite vel, bet kai vaikai užaugs.

NEGRAŽU

Vienas vaikinai, norėdamas įžeisti ilgomis ausimis žmogų, pasišaipė:
-- Kaip negražu, kai žmogus turi asilo ausis!
Anas tarė:
-- Bet dar blauriau, kai asilas turi žmogaus ausis.

LAIMINGAS ŽMOGUS

Nesugyvenamo charakterio miestietė skundžiasi iš kaimo atvykusiai giminaitei:
-- Greitai sukaks dvidešimt metų, kai mirė mano vyras. Ir mirė vargšelis penktą dieną po vestuvių.
Kaimietė atsakė:
-- Koks laimingas: jam nereikėjo ilgai kankintis.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street, Philadelphia, Pa.
Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JUOZO GARŠVOS

LAI DOJIMO ĮSTAIGA

231 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 8-9770

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

GERIAUSIAS

Insurance ir Real Estate

PATARNAVIMAS PAS

John Orman Agency

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas Virginia 6-1800

Skaniausia lietuviška duona gaunama SILVER BELL BAKING CO.

A. RADZIŪNAS, Sav.

PYRAGAI VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS

Pristatorne į namus prašome telefonuoti: STagg 2-5938

36-40 Stagg Street Brooklyn 6, N. Y.

VIENYBĖ

* **ADOMAS MENČIŪNAS** iš Argentinos atskrenda į New Yorką aplankyti savo giminių. Apsistos pas Juozą Andriųšį, 87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Jis JAV-se turi savo dėdę Vladą Norkūną, pusbrolių Vincą Menčiūną, kalmyną Adomą Kašėtą ir kt., bet nežino, kur jie gyvena. Buvęs verslininkas, Ad. Menčiūnas vyksta aplankyti savo velionio sūnaus vaikų -- Alfonso ir Angelitos Menčiūnų, gimusių Argentinoje, ir savo marčios Marijos Vosylūtės-Menčiūnienės. Adomas daug metų turėjo didelę mėsos parduotuvę; dabar turi keletą namų. "Jei surasiu Vladą, Vincą ir Adomą", tai koki mėnesį ilgiau pabūsiu tikroje Amerikoje," sako Adomas Menčiūnas.

* **REGINA CEILINĖ** su dukra Ramute atvyks iš Lietuvos į New Yorką pas savo vyrą Juozą Ceilių, Woodhaven, N. Y. Lietuvoje Ceilienė gyveno Kazlų Rūdoje, Kapsuko-Marijampolės rajone, dukra Vilniuje, baigusi kulinarijos mokyklą dirbo Palangos restorane Vilniuje, kur aptarnavo iš užsienio atvykstantiems turistams.

* **JURGIS BIELIŪNAS** iš Venecuelos išvyko 3 mėn. atostogų į Europą. Birželio 29 d. grįš į Jungtines Valstybes, po to namo. Jisai yra firmos Casa Europa savininkas, veiklus visuomenininkas.

* **KAZYS MOTŪZAS**, Vienybės skaitytojas iš Richmond Hill, N. Y., nepriklausomos Lietuvos filmų gamintojas, šiuo metu giliai prisilėgęs dėl tragiškos savo brolio Mečio mirties. Tai tas pats brolis, su kuriuo Kazys lankėsi nepriklausomoje Lietuvoje, pagamino filmus ir paskui su nepriklausomos Lietuvos gyvenimu ir jos pasiektais laimėjimais supažindino Amerikos lietuvius. Nors jau praėjo tiek laiko, bet jų filmai vistiek lietuvių mielai žiūrimi. Velionio Mečio įnašas į tų filmų pagaminimą yra labai didelis. Mečys Motūzas, kuris buvo 52 m, amžiaus, mirė Rochesterio ligoninėje, prieš tai tapęs sužeistas eismo nelaimėje. Mečys su šeima gyveno Geneva, N. Y., kur turėjo valgyklą. Liko liūdinči žmona Bronė, dukterys Marytė ir Danitė ir trys broliai New Yorke - Kazys, ir Vytautas ir Stasys Beleckai. Vienybė reiškia gilią užuojautą.

* **DAIL. W. J. Witkaus** duktė Daktarė E. Rūta Witkus, profesoraudama virš 25 m. Fordham Universitete, už biologiją gavo eilę gražių pažymėjimų. Dabar, drauge su kun. C. A. Berger, gavo \$50,000 iš H. J. Heing Co. tollmesniems biologijos tyrimams. Tuo tikslu jai dažnai tenka lankytis Washingtone. Visur žinoma kaip gabi ir išmintinga lietuvaitė.

* **DAIL. T. PETRAIČIO** akvarelių paroda Brooklyne įvyks gegužės 7 ir 8 dienomis Angelių Karalienės salėje Brooklyne.

* **P. DARGIS**, SLA prezidentas, lankėsi Cleveland, Ohio kur SLA sukaktuvinis 80 m. seimas prasidės liepos 11 d. Pick-Carter viešbutyje. P. Dargis ten posėdžiavo su komitetu. Meninei daliai seime pakviestas iš Brooklyno Vitalis Žukauskas. Posėdžiavimas pirmininkavo SLA 14 kp. pirm. J. Daugėla.

* **KUN. JONAS PAKALNIŠKIS** per 18 m. buvęs Apreiškimo par. vikaru perkeltas į Maspetho liet. parapiją toms pat pareigoms. Buvęs vikaru Maspetho kun. P. Lekešius išėina į pensiją.

* **CENTER MORICHES**, L. I., prie Fire Island A. Mačionio vasarvietėje išnuomuojami pavieniams asmenims vasaros sezonui kambariai. Tinkama vieta atostogoms, savitgaliams ir žuvavimui. Dėl sąlygų kreiptis šiokiomis dienomis vakarais tel. VI 6-4552, savitgaliams 207 Old Neck Road, Center Moriches prie Old Neck Marine.

Štai, newyorkiečiai jau pradeda taupyti savo pinigus Liberty Federal Savings and Loan Association banke Philadelphiaje, kuris šiemet švenčia 65-uosius sukaktuvinius metus. Nors Philadelphia yra 90 mylių nuo New Yorko, bankas taupytojui tėra tik iki artimiausios pašto dėžutės. Nuotraukoje banko skyrius Stenton ir Duval St. Philadelphiaje, vadovaujamas Onos Cheleden. Banko patalpose ruošiamos parodos, ir ne vienas lietuvis dailininkas turėjo progos išstatyti savo kūrinius.

IŠ LDD 7 KUOPOS SUSIRINKIMO

Anądien Prano Bručo "White Horse" svetainėje Woodhavene, įvyko LDD 7 kuopos eilinis narių susirinkimas. Narių dalyvavo gana daug, nes visi domėjosi, kaip pavyko tradicinis margučių banketas bal. 30 d. Jį suruošė kuopos valdyba, kurią sudaro: pirm. Bronė Spudienė, vice-pirm. Jūnas Rimavičius, prot. sek. Antoinette Buivydienė, finansų ved. adv. St. Briedis, išd. Anthony Swingle. Valdybai talkino Petras Mačys, Vincas Kalvelis ir J. Buivydas.

Iš valdybos ir talkininkų daugiausia bilietų išplatino: Buivydai, Petras Mačys, Sareikal, Spūdžiai, Akelienė, V. Kalvelis, St. Briedis, F. Bručas, J. Rimavičius, Brodeliai. Kiti mūsų nariai ir simpatikai išpirko po vieną bilietą. Taip iš viso ir atsirado apie šimtas žmonių.

Visas išlaidas apmokėjus, LDD 7 kuopa liko ir uždarbio per \$150. Pranešimą pa-

darė sekr. A. Buivydienė. Už gerą visų narių talką kuopos valdyba išskėle sustrinkusiems vaišes.

A. Buivydienė pasiūlė, visi dalyviai susikaupimu pagerbė mūsų mirusiuosius: St. Strazdą, J. Stilsoną, M. Swingle, St. Kairį, J. Janušą ir K. Biešį.

Sumanyta, kad ir vėlokai, pagerbtai motinas. Atiduota pagarba Lilijai Stilsonaitei-Sateikienėi. Ji veda plano studiją, auklėja gražioje dvasioje sūnų Randolphą-Gedimina. Ji su savo vyrų dalyvauja ir lietuviškoje veikloje.

Neseniai atėjo į mūsų kuopą Ona C. Pestink, Moters patyrė, kad tą dieną buvo jos gimtadienis. Jai sudainuota ilgiausių metų!

Susirinkime dalyvavo iš Connecticut J. Vilkaitis -- kuopos garbės narys. Su juo buvo pasikalbėta aktualiais klausimais -- ypatinai apie LDD organizaciją. Jis pranešė, kad Britanijos lietuviai Londone ruošiasi išleisti žurnalą vietoje dabar išeinančio Darbininkų Balso.

Nuo šio susirinkimo prasideda pertrauka visai vasarai. Sekantis susirinkimas bus tik spalio mėn.

J. B.

IEVA MIKOLAINIENĖ MUMS RAŠO:

Gerb. p. Tysliaviene,

Siunčiu prenumeratos mokėsti ir auką, taipgi daug linkėjimų Vienybės 80 metų sukakties proga.

Dar turiu Vienybės 25 metų sukaktuvinį numerį, kuriame tiek daug gražių sveikintimų, jau seniai išskelavusių amžinybėn. Jie tada labai širdingai rėmė Vienybę, ir tokiu lietuvių dabar labai pasigendame. Nors ir dabar yra gerų bičiulių, bet kaip viskas keičiasi gyvenime, tai ne vien mūsų laikraščiai neturi tiek skaitytojų ir rėmėjų, bet ir didieji amerikiečių dienraščiai jau jungiasi į

"VILNIAUS RŪBAI"

Petr. Tarullo raštai pasirodo ilgais metų tarpais atskirtom knygom. Pirmasis jo novelių rinkinys "Mėlynos kelnės" išėjo dar Keturių vėjų laikais, 1927 m. Antroji novelių knyga "Žirgeliai padebesais" pasirodė gal tik po dvidešimt metų Vokietijoje. Šiuo metu Londono Nidos knygų klubas jau greitai lauku paleis į rinką trečią Petr. Tarullo (Juozo Petrėno) raštų knygą-romaną "Vilniaus rūbas".

Romano siužetas imtas iš nepriklausomos ir okupuotos Lietuvos gyvenimo. Romane keliamos ir sprendžiamos ano meto aktualios problemos -- kultūrinės bei politinės.

"Vilniaus rūbo" autorius žinomas kaip geras stilistas, mokas taikliai ir tiksliai vartoti žodį. Petro Tarullo romanas laukiamas su nekanturumu ir susidomėjimu. Šiuo metu "Vilniaus rūbo" autorius gyvena New Yorke ir dirba SLA centrinėje įstaigoje.

Petras Tarulis turi planų ir ateičiai: yra jau apmetęs apmatus triogijai, kuri apimtų laikotarpį nuo 1905 metų iki mūsų laikų. Pirmoji trilogijos dalis "Kauno gubernatoriaus pusryčiai" jau beveik paruošta spaudai, ir gal dar šiais metais bus atspausdinta.

korporaciją, kad išvengtų "mirties".

Vienybę skaitau nuo jaunystės ir taip pamėgusi, man ypač patinka dabartinis Vienybės formatas, iliustracijos na ir redaktorai Vytautas Širvydas, Salomėja Narkėliūnaitė ir kiti.

Gaila man matyti užsipildinėjimai prieš Vienybę kituose laikraščiuose. Aišku, kad tai dėl pavydo ir noras pakenkti seniausiam pasaulyje lietuviškam laikraščiui. Ir kodėl?

Vienybės štabul nuoširdžiai linkiu tęsti senųjų patriotų įsteigtą laikraštį ir leisti dar ilgus metus.

Sėdmingą LDD 7 kuopos "Margučių" balių prisimenant... Gilumoje kalba vienybietis V. Zaveckas, Priekyje svečių tarpe J. Šaltis, Akelienė, Zaveckienė, Venis, V. Ubara Sokalauskas ir kt.